

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра туризму

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ВКЗ. Державне та регіональне управління в туризмі
(вибірковий)

Спеціальність	<u>242 «Туризм і рекреація»</u>
Освітня програма	<u>«Туризм»</u>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Розробник: Л. І. Єпик, к.і.н., доцент
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри туризму	протокол №12 від 10.06.2025 року. Завідувач кафедри <u></u> <u>О. В. Коваленко</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
--	--

Погоджено:

Гарант освітньої програми Л. І. Єпик
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується ОП О. М. Бакуменко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана: Л. А. Дяченко (додається)
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (Н. М. Баранік)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата 01.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Державне та регіональне управління в туризмі		
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / Туризму		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	-		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	ОПП «Туризм» Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»		
6.	Семестр та тривалість вивчення	III семестр, 1-15 тиждень		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна / заочна форма навчання		Самостійна робота денна / заочна форма навчання
		Лекційні	Практичні (семінарські)	
		30/2	30/-	
			-	90/148
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Єпик Лариса Іванівна, к.і.н., доцент кафедри туризму, кабінет 211е		
11.1	Контактна інформація	Ел. адреса: larysyabarabash2017@gmail.com		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб розуміти та здійснювати державне та регіональне управління туристичною галуззю та її компонентами. У курсі представлено як огляд концепцій державного управління, так і процесів та інструментів, які потрібні для регіонального управління туризмом, особливо на рівні територіальних громад, окремих центрів, пунктів, вузлів.		
12.	Мета освітнього компонента	Формування системи теоретичних знань та прикладних умінь і навичок щодо методологічного апарату державного управління туристичною діяльністю для вирішення конкретних економічних завдань, що виникають у сфері туристичної індустрії.		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: Політика сталого розвитку туризму в Україні та світі; Управління проектами та якістю в туризмі.		
14.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом не зараховується.		
15.	Ключові слова	Туризм, управління, державне управління, регіональне управління, державна політика управління, нормативно-правове забезпечення, регіональний розвиток туризму, місцеве самоврядування, регіональні програми розвитку туризму, механізм державного управління туристичною галуззю.		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється ПРН
ПРН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.
ПРН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, просувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.
ПРН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.
ПРН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу. Денна/заочна форма навчання				Реком. літ-ра
	Аудиторна робота			Сам. роб.	
	Лк	П.з/ семін	Лаб з.		
Тема 1. Теоретичні засади формування механізму державного управління туристичною галуззю 1.1. Понятійно-категорійний апарат механізму державного управління туристичною галуззю. 1.2. Теоретичні підходи до дослідження механізму державного управління туристичною галуззю на регіональному рівні. 1.3. Суть та складові механізму державного управління туристичною галуззю.	2/2	2		11/18	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Тема 2. Державна політика та інституційне забезпечення державного управління туристичною діяльністю 2.1. Шляхи реалізації та основні пріоритетні напрями державної політики в галузі туризму. 2.2. Інституційне забезпечення механізму державного управління туристичною галуззю. 2.3. Мережа державних органів інституційно-правового управління та регулювання розвитку туризму.	4	4		11/19	2, 5, 7, 9
Тема 3. Нормативно-правове забезпечення державного управління туристичною діяльністю 3.1. Базове забезпечення нормативно-правового управління туристичною діяльністю. 3.2. Нормативно-правове забезпечення стандартизації та сертифікації туристичної діяльності. 3.3. Стратегія розвитку туризму та курортів України.	4	4		11/18	1, 3, 4, 6
Тема 4. Міждержавне співробітництво України в галузі туризму 4.1. Нормативно-правове регулювання міждержавного співробітництва України в галузі туризму. 4.2. Напрями залучення України до регіональних та міжнародних туристських організацій та асоціацій. 4.3. Гармонізація національного законодавства у сфері туризму з законодавством Європейського Союзу. 4.4. Основоположні міжнародні документи, що забезпечують нормативно-правові підстави розвитку туризму.	4	4		11/19	5, 8
Тема 5. Місцеве самоврядування в системі управління регіональним розвитком туризму 5.1. Сутність, теоретичні джерела та історичні особливості становлення і розвитку місцевого самоврядування в Україні. 5.2. Система місцевого самоврядування в різних країнах та в Україні. 5.3. Повноваження органів регіонального управління та місцевого самоврядування.	4	4		11/18	1, 3, 4, 5, 6, 9
Тема 6. Аналіз функціонування механізму державного управління туристичною галуззю на регіональному рівні 6.1. Особливості регіонального розвитку туризму (управлінський контекст). 6.2. Структурно-функціональні зв'язки інституційного забезпечення механізму державного управління туристичною	4	4		11/19	2, 5, 7, 9

галузю. 6.3. Джерела інформаційного забезпечення механізму державного управління туристичною галуззю в регіоні. 6.4. Промоція туристичного продукту регіону: сучасний стан та пріоритети використання.					
Тема 7. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму 7.1. Основні підходи до розробки регіональних програм розвитку туризму. 7.2. Концептуальні засади планування розвитку туризму. 7.3. Методи планування та прогнозування розвитку туризму. 7.4. Особливості стратегічного планування розвитку туризму та його місце в системі управління регіональним розвитком.	4	4		12/18	1, 3, 4, 6
Тема 8. Напрями вдосконалення механізму державного управління туристичною галуззю 8.1. Туристичний кластер та його роль у кадровому забезпеченні економіки регіону в робітничих професіях. 8.2. Стратегічні пріоритети розвитку міжрегіонального співробітництва в туристичній галузі. 8.3. Активізація транскордонного співробітництва через туристичний кластер у регіоні. 8.4. Інноваційно-інвестиційна складова механізму державного управління туристичною галуззю в регіоні.	4	4		12/19	4, 5, 8
Всього за семестр	30/2	30		90/148	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ПРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кільк. годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кільк. годин
ПРН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій до кожної з тем, проведення практичних робіт; - модерування дискусій за результатами доповідей.	15	- опрацювання незнайомих (нових) термінів; - опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами.	22
ПРН4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій до кожної з тем та практичних робіт з елементами аналізу життєвих ситуацій.	15	- опрацювання додаткового матеріалу за темами; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та захист практичних робіт; - написання есе/тез доповіді.	23
ПРН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій; - перевірка мультимедійних презентацій, есе, тез доповідей.	15	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт.	22

ПРН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTINACIAMI на національному, регіональному та локальному рівнях.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт; - модерування дискусій за результатами доповідей.	15	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами; - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання есе та/або тез доповідей.	23
Всього годин		60		90

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Теоретичні засади формування механізму державного управління туристичною галуззю. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	8 балів /8%	До 3 тижня
2.	Практична робота 2. Державна політика та інституційне забезпечення державного управління туристичною діяльністю. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	9 балів /9%	До 4 тижня
3.	Практична робота 3. Нормативно-правове забезпечення державного управління туристичною діяльністю. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	9 балів /9%	До 5 тижня
4.	Практична робота 4. Міждержавне співробітництво України в галузі туризму. Тези доповіді або презентація на задану тему із конкретними прикладами кращих практик.	9 балів /9%	До 6 тижня
5.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 7 тижня
6.	Практична робота 5. Місцеве самоврядування в системі управління регіональним розвитком туризму. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	8 балів /8%	До 10 тижня
7.	Практична робота 6. Аналіз функціонування механізму державного управління туристичною галуззю на регіональному рівні. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	9 балів /9%	До 12 тижня
8.	Практична робота 7. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму. Тези доповіді або презентація на задану тему із конкретними прикладами.	9 балів /9%	До 13 тижня
9.	Практична робота 8. Напрями вдосконалення механізму державного управління туристичною галуззю. Складання презентації та есе на тему заняття.	9 балів /9%	До 14 тижня
10.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 15 тижня

5.2.1. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Практична робота до теми 1. Теоретичні засади формування механізму державного управління туристичною галуззю	0 балів	1-4 бали	5-6 балів	7-8 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні роботи до теми 2. Державна політика та інституційне забезпечення державного управління туристичною діяльністю	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні роботи до теми 3. Нормативно-правове забезпечення державного управління туристичною діяльністю	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота до теми 4. Міждержавне співробітництво України в галузі туризму	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 бали	4-8 балів	9-12 балів	13-15 балів
	Залежить від кільк. вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест
Практична робота до теми 5. Місцеве самоврядування в системі управління регіональним розвитком туризму	0 балів	1-4 бали	5-6 балів	7-8 балів
	Практична робота не виконана, або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні роботи до теми 6. Аналіз функц. механізму державного управління тур. галуззю на регіональному рівні	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі

Практичні робота до теми 7. Розробка та економічне обґрунтування регіональних програм розвитку туризму	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практичні робота до теми 8. Напрями вдосконалення механізму державного управління туристичною галуззю	0 балів	1-4 бали	5-7 балів	8-9 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 бали	4-8 балів	9-12 балів	13-15 балів
	Залежить від кільк. вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D		
60-68	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.3. Формативне оцінювання

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Усні відповіді на окремі питання під час проведення лекцій та практичних робіт	Протягом всього семестру
3	Аналіз текстів за темами курсу опрацьованих студентом самостійно	Протягом всього семестру
4	Захист практичних робіт	Після здачі роботи
5	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіка навчального процесу

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Брусільцева Г. М. Правове регулювання туристичної діяльності : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.
2. Голод А. Безпека регіональних туристичних систем: теорія, методологія та проблеми гарантування : монографія. Львів : ЛДУФК, 2020. 340 с.
3. Горіна Г.О. Державне управління туристичною діяльністю: навч. посібник. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2021. 110 с.
4. Державне регулювання сфери туризму України в контексті процесів євроінтеграції / за заг. ред. В. Г. Герасименко, О. Л. Михайлюк. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2020. 332 с.
5. Домбровська С. Н. Державне регулювання туристичної галузі України : монографія. Харків : НУЦЗУ, 2021. 196 с.
6. Закон України «Про міжнародні договори України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
7. Закон України «Про туризм» від 1995. № 31 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1906-15#Text>
8. Сисоєва С. І. Механізми державного регулювання ринку туристичних послуг України : монографія. Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2020. 191 с.
9. Чорненька Н. В. Організація туристичної індустрії : навч. посібник. Київ : Атіка, 2019. 264 с.

6.2. Додаткові джерела

Державне агентство розвитку туризму України. Офіційний сайт. URL: <https://www.tourism.gov.ua>

Дорожня карта конкурентоспроможного розвитку сфери туризму в Україні. Підсумкова доповідь Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР). URL: <http://www.ntoukraine.org/assets/files/EBRD-Ukraine-Report-UKR.pdf>

Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. : із змінами URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

Національна туристична організація України. Офіційний сайт. URL: <http://www.ntoukraine.org/>

Офіційний сайт Всесвітньої туристичної організації URL: <http://www2.unwto.org>

Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 05 серп. 2020 р. № 695 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

**РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)
ДЕРЖАВНЕ ТА РЕГІОНАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ В ТУРИЗМІ**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ПРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		

Член проєктної групи ОП Туризм:

Коваленко О. В.
(ПІП)

(Підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	✓		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	✓		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✓		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	✓		
Література є актуальною	✓		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	✓		

Рецензент (викладач кафедри туризму)

Дяченко Л. А.
(ПІП)

(Підпис)